

Agrariër voortaan nóg beter geholpen

LaMi wil boeren en tuinders met alle vragen over vernieuwing en verandering op weg helpen. Om dit goed te kunnen doen wil LaMi met belangrijke gevestigde Utrechtse organisaties gaan samenwerken.

Steeds meer agrariërs in Utrecht oriënteren zich op nieuwe activiteiten, zoals recreatie, zorg, agrarisch natuurbeheer en waterbeheer, en vragen hierbij begeleiding. Om deze ondernemers nóg sneller en doeltreffender op weg te helpen bij hun plannen voor het verbreden van activiteiten, is LaMi een overeenkomst aangegaan met Landschapbeheer Utrecht en de Federatie van Verenigingen voor Bedrijfsvoorlichting (VVB's). Ook breidt LaMi haar activiteiten verder uit naar de gehele Gelderse Vallei.

Gelderse Vallei duurzaam

Sinds begin dit jaar coördineert LaMi voor de Stichting Vernieuwing Gelderse Vallei een aantal activiteiten op het gebied van duurzame en biologische landbouw.

Voor het programma 'Duurzame landbouw' zijn drie studiegroepen gestart, de studiegroep PMOV en twee groepen gras-klover. De PMOV-groep richt zich op het eiwitarm en structuurrijk voeren van melkvee en verbetering van de bodemvruchtbaarheid. De twee studiegroepen gras-klover hebben de taken verdeeld. De ene groep legt een demoveld aan, de andere groep organiseert een open dag voor collega's op het demoveld.

Een andere LaMi-activiteit voor het programma 'Duurzame landbouw' is de bedrijfsdoorlichting. Hierbij kunnen loonwerkers hun bedrijf laten screenen op het gebied van duurzame ruwvoederteelt, waaronder gewasbescherming en bemesting. Verder heeft in februari 2003 de succesvolle studiedag 'Melkers van Morgen' plaatsgevonden (zie pagina 4).

Gelderse Vallei biologisch

Binnen het programma 'Biologische landbouw' draaien enkele studiegroepen. Ook zijn er informatiebijeenkomsten gepland en kunnen agrariërs voorbeeldbedrijven bezoeken. Er is veel aandacht voor de afzetpromotie van biologische producten, in aansluiting op de landelijke campagne 'Biologisch, heel logisch'.

Nieuw is dat agrariërs in het Gelderse deel van de Vallei nu óók gebruik kunnen maken van de LaMi Kennisconsulent. Deze dienstverlening is gratis. Heeft u belangstelling voor een van de genoemde activiteiten? Bel, mail of stuur de bon op pagina 4 in.

Overeenkomst LaMi en Landschapbeheer

LaMi wil de duurzame en verbrede landbouw verder stimuleren en gaat hiertoe meer samenwerken met bestaande loket-

Vernieuwingen dragen bij aan een mooi agrarisch landschap in Utrecht.

ten in Utrecht. Een van de eerste partners is Landschapbeheer Utrecht. Op 7 maart 2003 tekenden Landschapbeheer en LaMi een samenwerkingsovereenkomst. Hiermee willen de partijen een extra impuls geven aan de ontwikkeling van agrarisch natuur- en landschapsbeheer en agrarische natuurverenigingen in Utrecht. Met dit partnerschap staan LaMi en Landschapbeheer sterk. Gezamenlijk zijn nieuwe projecten beter te ontwikkelen en is de financiering ervan sneller rond te krijgen.

Samenwerking LaMi en VVB's

Ook de Federatie van Verenigingen voor Bedrijfsvoorlichting (VVB's) en LaMi hebben elkaar gevonden. Begin dit jaar is besloten tot een structurele samenwerking om het kennisnetwerk in Utrecht te versterken. Vorig jaar al organiseerden de VVB's en LaMi gezamenlijk een aantal activiteiten, waaronder excursies, een demoperceel onkruidbestrijding in maïs, en bijeenkomsten over de toekomst van de

De voorzitters Jacques Damen (l) van LaMi en Wim Kremer van Landschapbeheer Utrecht bezegelen hun partnerschap voor een nauwere samenwerking.

melkveehouderij, voedselveiligheid, energie en eiwitarm en structurelijker voeren. Met de samenwerking zullen meer nieuwe activiteiten worden ontwikkeld, waaronder gezamenlijke bijeenkomsten, demo's, excursies en cursussen. In Aanjager van september leest u meer over de nieuwe activiteiten in het winterseizoen.

24 en 28 april demodagen rijenbemesting

Dit voorjaar komt de nieuwe drijfmestrijenbemester van loonbedrijf Gijs van der Woerd voor de eerste keer in actie. En u kunt hierbij zijn! Op 24 en 28 april organiseren de VVB Zuidooit-Utrecht en LaMi demodagen. Verschillende percelen worden in één werkgang bemest en gezaaid. Verder geeft Herman van Schooten van Praktijkonderzoek Veehouderij informatie over gerealiseerde opbrengsten bij de vorige demo's.

De demodagen zijn op:

- donderdag 24 april om 10.00 uur bij Johan Verbeek, Ubbeschoterweg 10, Renswoude. Perceel op zandgrond.
- donderdag 24 april om 14.00 uur bij Walter Roubos, Zandweg 2, Leersum. Perceel op zandgrond.
- maandag 28 april om 10.00 uur bij Maatschap Loman-de Wit, Kapelleweg 2, Cothen. Perceel op kleigrond.

Aanjager in vogelvlucht

LaMi op verbredingstoer

Ervaringen met biologische praktijktuin fruit

Agrarisch landschapsbeheer

Structuurrijke voeding

Gras-klover in de lift

Vastere verkering met LaMi

Na een periode van 'snuffelen aan elkaar', hebben zes verenigingen voor bedrijfsvoorlichting (VVB's) en LaMi elkaar nu echt gevonden. De losse contacten leidden de afgelopen jaren al geregeld tot gezamenlijke activiteiten met LaMi. Maar vanaf nu gaat dat nog intensiever gebeuren.

De leden van deze VVB's komen jaarlijks meerdere malen bijeen om ontwikkelingen in de bedrijfsvoering met elkaar te bespre-

ken of te bekijken. 'Hierbij brengen zowel LaMi als de VVB's kennis, arbeid en geld in'.

Deze samenwerking is ons goed bevallen, omdat LaMi met onderwerpen aan het werk wil waarmee wij op onze bedrijven ook aan de slag willen. Denk maar aan preciezere bemesting, maïsteelt, gras-kloverteelt, voeding, nieuwe huisvesting en mechanisatie.

LaMi houdt rekening met de praktijk van alledag en met de kostenaspecten. En dat spreekt ons als VVB's aan. Uiteraard willen we een stap verder komen met de gezamenlijke activiteiten, zodat we leren inspelen op toekomstige wet- en regelgeving. Ook hierbij is LaMi een interessante partner, omdat zij vele deskundigen kan inzetten die kennis van elders meebrengen. Genoeg voer voor samenwerking. Je zou

kunnen zeggen dat we vastere verkering hebben gekregen met LaMi.

Jan van Woudenberg
Voorzitter
Federatie van
VVB's in Utrecht

Gijsbert Middelweerd neemt deel aan 'Praktijktuin biologische teelt'

'Ik wil goed afwegen of biologisch fruit telen iets voor ons bedrijf is'

De omschakeling van geïntegreerde naar biologische fruitteelt vergt veel geduld. Daar is Gijsbert Middelweerd uit Schalkwijk inmiddels wel achter. 'Ik weet nog niet of ik de overstap maak, maar ik leer wel veel zinvolle werkwijzen voor mijn eigen bedrijf.'

In maatschap met zijn ouders heeft Gijsbert Middelweerd een fruitbedrijf langs de Lekdijk bij Schalkwijk. Verdeeld over vier percelen bestaat de teelt uit 9,5 hectare appels, 6 hectare peren en 0,5 hectare pruimen. Over zijn deelname aan het project 'Praktijktuin biologische teelt' is Middelweerd enthousiast. 'Meedoen aan het project helpt me om op termijn een goede afweging te maken of de biologische teelt iets voor ons bedrijf is. Als we er uiteindelijk van afzien, kan ik er in ieder geval enkele zinvolle werkwijzen uitpikken voor ons eigen bedrijf.' De discussies met collega's zijn volgens Middelweerd sowieso leerzaam. 'We willen er alles aan doen om zo schoon mogelijk te telen. Om die reden hebben we destijds ook meegedaan aan het MBT-project. We hebben gezien dat het werkt om de spintproblemen op te lossen met natuurlijke vijanden in de bomen. Dat maakt dat we vaker denken: hoe biologischer, hoe beter', stelt Middelweerd.

Geen wilde sprongen

De ontoereikende biologische gewasbescherming, de onzekere afzetkansen en de lange omschakelperiode weerhouden de fruitteeler er voorlopig van de overstap te wagen. 'Een van de problemen is schurft. Die ziekte is met biologische middelen heel lastig te bestrijden. Ik

vrees dat er ook geen goede alternatieven zullen komen. Toch moet er op dit punt iets gebeuren. Ik heb mijn hoop gevestigd op resistente rassen, en ik ben benieuwd hoe die rassen in de smaak gaan vallen.' Deze afwachtende houding bespeurt Middelweerd ook bij de meeste collega's die meewerken aan de praktijktuin. 'We zijn niet in de gelegenheid om wilde sprongen te maken. De omschakeling vergt bijvoorbeeld twee zware overgangsjaren. In die periode dalen de opbrengsten, terwijl het maar zeer de vraag is of je voor het "omschakelfruit" een meerprijs krijgt.'

Kat uit de boom

De markt is volgens Middelweerd een reden om voorlopig de kat uit de boom te kijken. Het evenwicht tussen vraag en aanbod is wankel. De afzetorganisatie Bio Fruit is blij dat de aanvoer niet fors toeneemt, zo bleek onlangs uit een inleiding. 'Het gevaar dreigt dat de prijs in elkaar klappt als het volume te snel toeneemt. En dat kan de biologische teelt niet hebben. Ik wil met alle liefde zo biologisch mogelijk telen, maar tegelijkertijd moet ik ook economisch verantwoord bezig blijven. Ik hoop dat het een en het ander uiteindelijk kan sa-
men gaan.'

Gijsbert Middelweerd: 'De nieuw aangeplante bomen slaan iets minder snel aan bij de biologische aanpak, maar ik betwijfel of we daar al conclusies aan kunnen verbinden.'

'Praktijktuin' gaat voor drie jaar

Het driejarige project 'Praktijktuin biologische teelt' van LaMi is in de lente van 2002 gestart als vervolg op een studieclub van gangbare fruitteelers. De telers willen met de resultaten van en de werkzaamheden in de praktijktuin hun eigen teeltwijze verbeteren. Met de opgedane kennis hopen de deelnemers hun eigen bedrijfsvoering duurzamer te maken en een eventuele keuze voor omschakeling goed te kunnen onderbouwen.

Quick Scan Agrotourisme in de maak

Verbreiding, agrotourisme, iedereen heeft er de mond vol van. Maar voor een goede start en dito resultaten is veel voorbereiding nodig. Ondernemerskwaliteiten, eigen ideeën, ligging van bedrijf en ontsluiting van het gebied zijn belangrijke factoren, die bepalen of het bedrijf geschikt is voor een toeristische tak. En natuurlijk is medewerking van de gemeente onmisbaar. Agrariërs die zich oriënteren op een toeristische nevenactiviteit, kunnen binnenkort gebruikmaken van de Quick Scan Agrotourisme, ontwikkeld door de Wageningse studente Maïke van der Maat. Agrariërs kunnen hiermee bepalen of hun bedrijf zich leent voor een toeristische tak. De Quick Scan is in eerste instantie beschikbaar voor ondernemers in de Lopikerwaard en Kromme Rijnstreek. Uiteindelijk is de scan voor iedereen in Utrecht en heel Nederland bruikbaar. Geïnteresseerde ondernemers kunnen contact opnemen met Marieke Leentvaar, LaMi-projectcoördinator verbreiding, of de bon op pagina 4 insturen.

Alternatieve voedergewassen

In het najaar van 2003 willen LaMi en Praktijkonderzoek Veehouderij starten met een project rond de teelt van alternatieve voedergewassen. Om de interesse voor deelname aan dit project te peilen wordt nu al een lijst van mogelijke deelnemers gemaakt. Heeft u belangstelling? Dan kunt u zich opgeven met de bon op pagina 4, ook als u nog niet zeker weet of de teelt van alternatieve voedergewassen iets voor u is. Mocht deelname toch geen optie voor u zijn, dan is afmelden uiteraard mogelijk.

Start agrarisch landschapsbeheer

Eind juni 2003 start in de Gelderse Vallei en Eemland het project 'Agrarisch en particulier natuur- en landschapsbeheer'. Landschapsbeheer Gelderland en Utrecht organiseren hiervoor diverse activiteiten. Opdrachtgever is de Stichting Vernieuwing Gelderse Vallei. Het project heeft tot doel ondernemers te informeren over de mogelijkheden en onmogelijkheden van natuur- en landschapsbeheer in het landelijk gebied. Hierbij valt te denken aan de aanleg van landschapselementen, botanisch beheer of definitieve omzetting van land naar natuur.

Activiteiten

De start is in juni en juli met drie voorlichtingsavonden. Onderwerpen zijn: het belang van agrarisch natuur- en landschapsbeheer, financieringsmogelijkheden, en het stichten van een nieuw landgoed. In juli komen er eveneens twee excursies naar het succesvolle project

'Natuurvriendelijk slootkantbeheer op zandgronden' in Leusden. In september gaat een cursus over natuur op het agrarisch bedrijf van start. Er is plaats voor maximaal 25 deelnemers, dus wees er snel bij! Cursisten betalen een kleine bijdrage van € 50,-. In het najaar en in de winter kunnen ondernemers een zogenoemde Quick Scan Natuurbeheer van hun bedrijf laten maken. De scan maakt de mogelijkheden voor natuur en landschap op het eigen bedrijf duidelijk. Verder is begeleiding te krijgen bij het indienen van subsidieaanvragen.

In verband met het uitbreken van de klassieke vogelpest is er nog geen duidelijkheid over de exacte data. Geïnteresseerd? Bel met Joris Hellevoort van Landschapsbeheer Utrecht, telefoon (030) 220 55 34 of stuur de bon op pagina 4 in.

Matté Eikelenboom werkt aan recept voor optimaal rantsoen

'Eiwitrijk gras-klover kan een ideaal aanvullend ingrediënt zijn'

Een voorjaarsgift van 30 kuub drijfmest per hectare gras-klover en één of twee giften van 20 kuub in de zomer moeten genoeg zijn voor een goede voeropbrengst. Dit doel streeft melkveehouder Matté Eikelenboom na op twee gras-kloverpercelen. 'En naast een goed rantsoen boeken we ook nog een gunstig resultaat in de mineralenboekhouding.'

Eikelenboom deed zijn eerste ervaringen met de teelt van gras-klover in Nieuw-Zeeland op, waar hij na de afronding van zijn studie in 1997 een half jaar op een boerderij verbleef. 'Daar was deze teelt toen al jaren algemeen erkend, maar in Nederland staat het gebruik van gras-klover nog in de kinderschoenen', aldus Eikelenboom. De kennis erover ligt niet bepaald voor het oprapen, merkt hij.

Via deelname aan het project Praktijkcijfers ging de melkveehouder verder in een speciale studiegroep. 'Omdat ik na de MAS niet heb doorgeleerd, heb ik soms het gevoel dat ik bepaalde kennis mis. In de studiegroep krijg ik de kans om deze kennis bij te spijkeren. Het gaat om hele praktische informatie, toegespitst op het eigen bedrijf.'

Kant-en-klare informatie

Een eerste studiegroepbijeenkomst op zijn eigen bedrijf leverde Eikelenboom al een portie kant-en-klare informatie op. De veehouder was het eerste seizoen niet tevreden over de resultaten van de percelen met gras-klover. 'Het gras werd na de tweede snede geel. De deskundige kwam toen met concrete aanknopingspunten voor verbetering. Hij zei dat de

problemen waren terug te voeren op de kunstmestgift. Je moet veel of helemaal geen stikstof strooien, een tussenweg is er niet. Met een gemiddelde kunstmestgift gaat de klover namelijk niet "aan het werk". Het gewas haalt dan de stikstof uit de grond in plaats van uit de lucht. En om dat laatste is het ons juist te doen.'

Ondanks de tegenvaller houdt Eikelenboom vertrouwen in gras-klover. 'Van je fouten kun je leren. Een studiegroep helpt je daarbij. Ik heb later nog eens contact gezocht met die deskundige. Hij gaf me het advies om na de eerste snede een kleine dosis fosfaat en zwavel te geven.'

Uitgekiend recept

Eikelenboom is ervan overtuigd dat hij zeker zal profiteren van de gras-klover op het moment dat hij het juiste 'recept' voor zijn land heeft gevonden. 'In de mineralenboekhouding komen we nu al gunstiger uit. De kilogrammen mest die we op het gras-kloverland besparen, kunnen we verdelen over de andere percelen. Bovendien zorgt de klover voor goedkoop en eiwitrijk voer. In combinatie met eiwitarme maïs kunnen we zo een optimaal voerrantsoen samenstellen.'

Matté Eikelenboom in Lopikerkapel is een van de deelnemers aan de studieclub 'Gras-klover' van LaMi. Hij heeft in maatschap met zijn ouders een melkveehouderij. De veestapel bestaat uit 75 melkkoeien en bijbehorend jongvee. Op de twee huiskavelpercelen van 20 hectare teelt de melkveehouder jaarlijks zo'n 5 hectare maïs. Twee percelen heeft hij ingezaaid met gras-klover.

Matté Eikelenboom: 'De koeien moeten er wel even aan wennen, maar als dat eenmaal het geval is, vinden ze gras-klover heel smakelijk.'

Zelfregulerende studiegroep

In de Gelderse Vallei start de werving van twee studiegroepen 'Gras-klover'. Elke groep bestaat uit acht deelnemers en komt vier keer bijeen. Doel is dat de deelnemers hun inzicht vergroten in de technische mogelijkheden van gras-klover en de financiële gevolgen voor de bedrijfsvoering. Organisatie, planning en inbreng van kennis zijn in handen van de deelnemers zelf. De studiegroep werkt met een concrete opdracht. Zij richt bij minimaal de helft van de deelnemers een gras-kloverperceel in, kiest één van de percelen als demonstratieperceel en organiseert een aantal demo's voor collega's uit de regio. Een procesbegeleider ondersteunt de groep.

Kennis over gras-klover bijspijkeren

Gras-klover staat erg in de belangstelling en veel melkveehouders komen met vragen. Reden voor LaMi om deze zomer een aantal excursies naar melkveebedrijven met gras-kloverpercelen te organiseren. De ervaringen van de melkveehouder staan hierbij centraal. Een deskundige vertelt over de maximale be-

nutting van gras-klover en de (on)mogelijkheden van gras-klover op zand, rivierklei en klei op veen. Voor melkveehouders is dit een goede mogelijkheid om ervaringen uit te wisselen en nieuwe kennis op te doen over gras-klover. De excursies zijn gratis. Neem voor opgave contact op met de LaMi Kennis-

consulent, Dirk-Jan Vonk, of vul de bon op pagina 4. Vergeet niet de grondsoort van uw interesse in te vullen! Bij de indeling van de excursies wordt rekening gehouden met uw grondsoort. U krijgt spoedig bericht over plaats en tijd van de excursie.

Structuur: van structureel belang

'Structuur: van structureel belang' heet de cursus die LaMi organiseert over structuurrijke voeding. Op veel melkveebedrijven is er een tekort aan structuur in het rantsoen. Het rantsoen verteert hierdoor minder goed en is niet goed voor de gezondheid van de koeien. Dit staat een optimale mineralenbenut-

ting en een sterke veestapel in de weg. De cursus geeft veehouders inzicht in factoren die de structuur in het rantsoen beïnvloeden en in de werking van de koeienpens. Onderwerpen zijn: voerstructuur en diergezondheid, voeropname, melkproductie, weidegrassoort, klavers en bemesting. Ruimte voor praktijkervaringen

en een bedrijfsbezoek zijn opgenomen in het programma. De eerste cursusgroep is al gestart. Bij voldoende aanmelding wordt de cursus in het najaar herhaald. Neem voor meer informatie contact op met de LaMi Kennisconsulent, Dirk-Jan Vonk, of gebruik de bon op pagina 4.

Loonwerkers enthousiast

De twee loonwerkers die in 2002 gewerkt hebben met Minimale Letale Herbicide Dosering (MLHD), zijn hierover zeer enthousiast. Zij gaan dit jaar door met het toepassen van deze methode bij hun klanten. Met MLHD worden herbiciden zeer nauwkeurig gedoseerd. Dankzij een nieuwe fotosynthesemeter is in één oogopslag de fotosyntheseactiviteit van de plant te meten en het effect van de bespuiting te bepalen. Gemiddeld is met MLHD 28 procent minder herbicide nodig tegenover een gemiddelde meeropbrengst van 9 procent aan maïs (versgewicht). MLHD werd in 2001 op 12 praktijkpercelen in Utrecht toegepast en in 2002 op 28 percelen van klanten van twee loonwerkers. De klanten gebruikten minder herbiciden en bespaarden daardoor flink op de kosten.

'Melkers van Morgen' groot succes

Ook informeel komt veel kennis en ervaring boven tafel.

De studiedag 'Melkers van Morgen' in februari 2003 heeft ruim honderdvijftig melkveehouders getrokken. De dag was erg gezellig. Enkele melkveehouders uit de Gelderse Vallei gaven een presentatie van hun bedrijven en vertelden hoe ze met voeding en bemesting omgingen. Dit leverde veel stof op voor discussie. Een jonge melkveehouder had doelbewust zijn vader meegenomen, omdat die hem anders niet zou geloven in zijn mening. Aan het eind van de dag toonde de vader zich tevreden. Hij had 'nieuwe dingen' gehoord, die volgens hem het overdenken waard waren. Vanwege het succes is LaMi van plan volgend jaar twee van deze studiedagen te organiseren.

Interesse? Vul nu de bon in!

Als u interesse heeft voor een van de omschreven activiteiten in deze Aanjager, stuur dan deze bon in een envelop naar LaMi, Antwoordnummer 6001, 3730 VB De Bilt. Een postzegel is niet nodig.

Naam: _____

Adres: _____ Woonplaats: _____

Telefoon: _____ E-mail: _____

Ik heb belangstelling voor:

- de excursie gras-klaver. Mijn voorkeur gaat uit naar de grondsoort: zand / rivierklei / klei op veen (omcirkel uw voorkeur)
- de Quick Scan Agrotoerisme
- de cursus 'Structuur: van structureel belang'
- de cursus 'Ontwikkel uw eigen website'
- de workshop 'PR en marketing'

Binnen het project 'Agrarisch natuur- en landschapsbeheer in de Gelderse Vallei en Eemland' heb ik belangstelling voor:

- de voorlichtingsavond
- een Quick Scan Natuurbeheer voor het eigen bedrijf
- begeleiding bij een subsidieaanvraag
- de driedaagse cursus over natuur op het agrarisch bedrijf
- de excursie 'Natuurvriendelijk slootkantbeheer op zandgronden'
- deelname aan het project 'Alternatieve voedergewassen'

Alleen voor agrarisch ondernemers in de Gelderse Vallei:

- de studiegroep 'PMOV'
- de studiegroep 'Gras-klaver'
- een gratis bedrijfsbezoek van de LaMi Kennisconsulent
- een gratis bedrijfsadvies over gras-klaver*
- een gratis bedrijfsadvies over mineralenefficiënte bemesting van maïs*
- een bedrijfsdoorlichting voor loonwerkbedrijven
- de studiegroep 'Biologische melkveehouderij'
- de studiegroep 'Biologische pluimveehouderij'
- de informatiebijeenkomst over biologische landbouw
- een bezoek aan een biologisch voorbeeldbedrijf

* Naar aanleiding van een bezoek van de LaMi Kennisconsulent

U kunt zich ook telefonisch of per e-mail opgeven: (030) 221 96 04, of: lami@glto.nl

Workshop 'PR en marketing'

Steeds meer biologische boeren en tuinders zijn zich ervan bewust dat een goede presentatie van hun bedrijf en hun producten nodig is. Consumenten zijn gevoelig voor het verhaal achter een product, een bedrijf en de ondernemer zelf. Maar hoe presenteert u deze zaken? Hoe communiceert u met consumenten en wie kiest u als doelgroep? Velen van u hebben al een eigen huisstijl en een eigen folder. Anderen maken een website of een nieuwsbrief voor vaste klanten. Hoe pakt u deze zaken professioneel aan zonder al te veel geld en tijd kwijt te zijn?

Voor biologische boeren organiseert LaMi de workshop 'PR en marketing' van twee dagdelen. In de workshop krijgt u concrete handvatten om uw PR- en marketingactiviteiten professioneel uit te voeren en u bewust te worden van uw eigen verhaal. Onderwerpen zijn: marketing, werving, huisstijl, promotie, publiciteit en omgaan met de pers. Praktijkoefeningen vormen een belangrijk onderdeel van de cursus. Er is plaats voor twaalf tot twintig deelnemers.

De cursus start bij voldoende belangstelling. Locatie: het GLTO-kantoor in De Bilt. De eigen bijdrage is € 25,- (inclusief lunch).

Cursus 'Ontwikkel uw eigen website'

Als u een website heeft, dan wilt u die doelgericht inzetten en goed kunnen onderhouden. In de cursus 'Ontwikkel uw eigen website' van vier avonden krijgt u de mogelijkheid om relatief eenvoudig een eigen website op te zetten met het Content Management System (CMS). Iedereen met een internet browser en een verbinding kan deelnemen. Onderwerpen zijn: interactie met het publiek, bouw en onderhoud, gebruik van fotomateriaal, vormgeving en kleurstelling, een PR-plan voor website-online en hits.

Er is plaats voor maximaal tien cursisten. Locatie: op een centrale plaats in de provincie Utrecht. De cursus start bij voldoende aanmelding in april 2003 (anders in september 2003). De eigen bijdrage is € 200,-. Opgave bij Marieke Leentvaar van LaMi, of via de bon op deze pagina.

Speur en win € 500,-

Kent u de website van LaMi? Het is nu extra interessant om op deze site rond te kijken. Als u de volgende acht vragen goed beantwoordt, dingt u mee naar een fantastische prijs: een tegoedbon van € 500,-, te besteden aan een advies naar keuze op het gebied van duurzame landbouw.

Met enig speurwerk kunt u de antwoorden op de site www.lami.nl snel vinden. Onder tussen komt u veel nuttige en leuke informatie tegen, zoals informatie over de oprichters en de doelstellingen van LaMi, de talrijke projecten, die zijn gerangschikt naar thema of sector, fraaie foto's, informatie over de medewerkers en nog veel meer. Stuur uw antwoorden op de vragen naar: jjanse-lami@glto.nl

Dit zijn de vragen:

1. Hoe heet het waarschuwingsmodel waarmee perentelers in een studiegroep zwartvruchtrot gaan bestrijden?
2. Wie beoordeelt de projectaanvragen voor Leader+?
3. Wat is de naam van de agrotoeristisch adviseur in de Venen?
4. Hoeveel projecten binnen het thema biologische landbouw staan op de site?
5. Hoeveel fruittelers doen mee aan het demoproject 'Biologische bestrijding van vruchtboomkanker met kalk'?
6. Wat is het huiswerk dat de deelnemers van de cursus 'Structuur: van structureel belang' meekrijgen?
7. Op welke grondsoort heeft LaMi in 2001 een gras-klaverdemo gehad?
8. Op de Landbouw-RAI stond een machine die ook in een demoproject van LaMi wordt ingezet. Welke machine is dit?

Colofon

Aanjager is een uitgave van LaMi. LaMi is hét loket voor de innovatieve agrarische ondernemer. Aanjager wordt verzonden aan alle boeren en tuinders in Utrecht.

LaMi Utrecht
Telefoon (030) 221 96 04
Postbus 77
3730 AB De Bilt
internet: www.lami.nl
e-mail: lami@glto.nl

Productie
Roodbont Communicatie,
Zutphen

Redactie
Bert Hartman, Marijke van Oostende,
Marcel Vijn

Eindredactie
Maud van der Woude Tekstwerk, Groningen

Vormgeving
Heijdens Karwei,
Amsterdam